

Doktori (PhD) értekezés tézisei

**Együttműködés a hagyományos és digitális
olvasóvá nevelés dimenziójában:**

*könyves influenszerek és közkönyvtárak
tevékenységének vizsgálata*

Demeterné Szabó Dóra

Témavezető: Bujdosóné Dr. Dani Erzsébet

DEBRECENI EGYETEM

Humán Tudományok Doktori Iskola

Debrecen, 2026

Az értekezés célkitűzése, a téma körülhatárolása

Jelen értekezés alapvető célja a könyves influenszerek és a közkönyvtárak szerepének vizsgálata az olvasóvá nevelés különböző dimenzióiban. Továbbá vizsgáljuk, milyen módon alakítható ki közöttük olyan hatékony, kölcsönösen előnyös együttműködés, amely generációktól függetlenül hozzájárul az olvasási kedv növeléséhez, az olvasási készségek fejlesztéséhez és a könyvtári szolgáltatások társadalmi relevanciájának erősítéséhez a digitális korban. A dolgozat alapfelvetése, hogy az olvasóvá nevelés továbbra is a családok, iskolák és könyvtárak kulcsfeladata (Radics, 2020; Szinger, 2019), amelyhez immár az online térben aktív könyves influenszerek is hozzájárulnak.

A témaválasztást az a kihívás indokolja, hogy a könyvtáraknak egyszerre kell megfelelniük a fejlődő információs társadalom elvárásainak, állandó jelenlétet kell biztosítaniuk az online térben, valamint megőrizniük a tradicionális olvasóvá nevelő, közösségformáló funkciójukat (Arany-Nagy, 2021; Nagy, 2021; Dudás, 2018). Ennek megfelelően arra a kérdésre keressük a választ, miként integrálható a könyves influenszerek

tevékenysége a közkönyvtárak stratégiáiba. A vizsgálat fókuszában az a kérdés áll, hogyan támogathatják egymást ezek a szereplők az olvasás ösztönzésében, az olvasási attitűdök kialakításában, fejlesztésében, az olvasók elérésében, tehát az olvasóvá nevelésben.

Munkánk elméleti alapját elsősorban az olvasáskutatás, a könyvtártudomány, a médiatudomány és a neveléstudomány releváns megközelítései adják. A dolgozat az olvasóvá nevelést, mint komplex, több tényező által meghatározott folyamatot értelmezi, amelyben az egyéni motivációk, a társas minták, a kulturális környezet, valamint a digitális kommunikációs felületek egyaránt meghatározó szerepet játszanak. Elméleti keretünkben ezért olyan nézőpontokra támaszkodunk, amelyek az olvasás társadalmi beágyazottságát (Tóth, 2020 a, b; Smith, 2019), a közösségi média hatását (Collins, 2021; Baym, 2018), az online közvetítők szerepét (Teixeira do Souto Pereira, 2025; Reddan et al., 2024; Szabó & Dani, 2023; Guld, 2020), valamint a könyvtárak változó funkcióit és közvetítői feladatait (IFLA, 2022; Kiszl & Fodor, 2022; Tóth, 2019) hangsúlyozzák. E megközelítés lehetővé

teszi, hogy az olvasás népszerűsítését ne pusztán kommunikációs vagy intézményi feladatként, hanem a kulturális közvetítés, a közösségépítés és az oktatási támogatás összefüggésében vizsgáljuk.

A kutatás középpontjában az olvasóvá nevelés áll, amelyet a 21. századi médiakörnyezet és az információs társadalom kihívásai felől közelítünk meg (IFLA, 2022; Yap & Peñaflor, 2020). Ennek megfelelően az értekezésben kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy a hagyományosan az olvasáskultúra központjaként működő közkönyvtárak hogyan alkalmazkodnak a megváltozott környezethez (Jawale, 2020), milyen új szerepkörökben kell helyt állniuk (Guthro, 2019; Ranganathan, 1931), valamint hogyan integrálják a közösségi média és az online tartalomgyártás eszközeit saját szolgáltatásaikba (Dani & Szabó, 2024; Akagha, 2021; Fodor, 2015). E folyamatban a könyves influenszerek olyan új típusú hídszereplőkként jelennek meg, akik segíthetik a könyvtárakat (Reddan et al., 2024).

Az értekezés célja, hogy empirikus vizsgálatokra támaszkodva feltárja az együttműködés jelenlegi gyakorlatát, valamint az abban rejlő, még kiaknázatlan

lehetőségeket. Ennek érdekében kvantitatív és kvalitatív módszereket egyaránt alkalmaz: kérdőíves felmérések, félig strukturált interjúk és esettanulmányok segítségével vizsgálja a különböző érintetti csoportok – könyvtárhasználók, könyvtárosok, intézményvezetők és influenszerek – perspektíváit.

A kutatás rész céljai közé tartozik a könyves influenszerek tevékenységének és motivációinak feltérképezése, a közösségi média könyvtári alkalmazásának vizsgálata, valamint hazai és nemzetközi jó gyakorlatok azonosítása és elemzése. Az értekezés végső célja olyan lehetőségek megfogalmazása, amelyek elősegítik a könyvtárak és az influenszerek közötti együttműködés rendszerszintű fejlesztését. Ezek az ajánlások hozzájárulhatnak a könyvtárak modernizációjához, a felhasználói bázis bővítéséhez, valamint az olvasás társadalmi presztízisének erősítéséhez.

Az alkalmazott módszerek vázolója

A kutatásunk elvégzéséhez a szisztematikus perspektív trianguláción belül a módszertani trianguláció (a

tipológiák központi koncepciója) módszerek közötti típusát alkalmaztuk (Sántha, 2017; 2015). Ezek kombinálásával a téma különböző aspektusait ragadtuk meg a mélyebb megértés érdekében (Sántha, 2013). Ez alapján a 2024-ben végzett vizsgálat mind kvalitatív, mind kvantitatív módszereket is alkalmazott, beleértve a közösségi média platformok elemzését (Szabó, 2025; Light et al., 2018), a félig strukturált interjúkat a könyvtárvezetőkkel (N=20) és a könyves szakmai véleményvezérekkel (N=40), valamint az online kérdőíves felméréseket, melyeket a könyvtárlátogatók (N=459), s a könyvtárosok (N=254) körében végeztünk. Ezen módszerek a kutatási folyamat eltérő fázisaiban valósultak meg, a főmódszer-almódszer logikát követve, tehát a vertikális logika szekvenciális tervezési modellt követtük (Creswell, 2012). Legelőször a közösségimédia-elemzést hajtottuk végre. Egyrészt megvizsgáltuk a kutatásban részt vevő könyvtárak online jelenlétét, másrészt létrehoztunk egy könyvesinfluenszer-adatbázist. Ezt a kutatásunk fókuszát képező kvalitatív, félig strukturált interjúk követték, s ezután valósult meg a kvantitatív adatfelvétel. A kvalitatív adatokat az Atlas.ti

7.5.7. programmal, míg a kvantitatív adatokat az IBM SPSS Statistics 20 programmal elemeztük.

Három kutatási kérdést, valamint hat előfelvetést és hat hipotézist fogalmaztunk meg.

K1. Milyen szerepet és felelősséget tulajdonítanak a különböző szereplők (könyvtári intézményvezetők, könyvtárosok, könyves influenszerek és könyvtárlátogatók) a könyvtáraknak az olvasásnépszerűsítésben, és hogyan tükröződik ez az olvasóvá nevelő programokban? **E1a.** A könyvtárigazgatók és a könyves influenszerek a könyvtárakat az olvasóvá nevelésben kiegészítő, támogató szereplőkként értelmezik, és az olvasásnépszerűsítést stratégiai, programtervezési feladatként látják. **H1a.** A könyvtárosok és a könyvtárlátogatók a könyvtárakat az olvasóvá nevelésben támogató szereplőkként értelmezik, miközben az olvasási szokások kialakulásában a családnak és az iskolának tulajdonítanak elsődleges szerepet. **E1b.** A könyvtárak élményalapú, digitális és közösségi elemeket ötvöző programjai, valamint az influenszerek online jelenléte és tevékenysége növelik az olvasás iránti érdeklődést,

különösen a fiatalabb generáció körében. **H1b.** Míg az idősebb könyvtárlátogatók hagyományos könyvtári programokat preferálnak, addig a fiatalok esetében a programtípus és a generációs sajátosságok határozzák meg a részvételi aktivitást.

K2. Hogyan formálják az olvasási szokásokat és a könyvválasztást a digitális tér és a közösségi média eszközei, és milyen hatással vannak ezek a változások az olvasói magatartásra? **E2a.** A könyves influenszerek olvasási szokásait a változatosság, a kortárs és népszerű művek előnyben részesítése és a folyamatosan megújuló digitális tartalomgyártói tevékenység határozza meg.

H2a. A különböző generációk eltérő preferenciákat mutatnak az olvasási szokásaikban, az online könyvajánlások és közösségi média aktivitás szignifikáns hatást gyakorol a fiatalabb korosztály olvasási döntéseire.

E2b. A digitális kompetencia és a tudatos közösségi média-jelenlét kulcsszerepet játszik az olvasásnépszerűsítésben. **H2b.** Azok a könyvtárosok és könyvtárhasználók, akik aktívabb médiajelenléttel rendelkeznek, nagyobb hatékonyságúnak értékelik az

online olvasásnépszerűsítő tevékenységeket és nagyobb bizalmat tanúsítanak az online könyvvajánlások iránt.

K3. Milyen szerepet töltenek be a könyves influenszerek az olvasásnépszerűsítésben? Milyen feltételek, mechanizmusok és tapasztalatok jellemzik a könyvtárak és könyves influenszerek közötti együttműködést? **E3a.** A könyves influenszerek egyre jelentősebb részvételi szerepet játszanak az olvasásnépszerűsítés digitális és társadalmi dimenziójában. **H3a.** Az influenszerek pozitív szereplők az olvasásnépszerűsítésben, különösen a fiatalabb korosztályok megszólításában hatékonyak. **E3b.** A könyvtárigazgatók és a könyves influenszerek közötti kreatív együttműködés sikeressége a kölcsönös előnyökön múlik. **H3b.** A közkönyvtárak és a könyves influenszerek közötti együttműködés pozitív kapcsolatban áll a könyvtári programok sikerességével, a fiatalabb korosztályok részvételi aktivitásával, ahol a résztvevők magas digitális kompetenciával rendelkeznek és az együttműködési szerepek egyértelműen meghatározottak.

Az eredmények tézisszerű felsorolása

Az értekezés eredményeit figyelembe véve a megállapításainkat hat fókuszpont köré rendeztük: az olvasásnépszerűsítés felelősségköre; a könyvtári olvasóvá nevelő programok és kezdeményezések; az olvasási szokások és attitűdök; a digitális tér és a közösségi média használata; a könyves influenszerek szerepének vizsgálata, valamint végül, de nem utolsó sorban a dolgozat központi témája, a könyvtárak és az influenszerek együttműködési lehetőségei. A hat előfeltétel és hat hipotézis közül a H1b., H2b., és H3b. hipotézisek csak részben teljesültek.

Az eredmények alapján megállapítható, hogy az olvasásnépszerűsítésben a könyvtárak szerepe elsősorban kiegészítő és támogató jellegű, míg az olvasóvá nevelés elsődleges színterét továbbra is a család és az iskola alkotja. A vizsgált szereplők egyaránt megerősítették azt a hárompilléres modellt, amelyben a család, a közoktatás és a könyvtárak egymást kiegészítve járulnak hozzá az olvasáskultúra fejlődéséhez. A könyvtári tevékenységek hatékonysága nagymértékben függ a családi és iskolai háttértől, ezért az olvasóvá nevelés hosszú távon csak együttműködésen alapuló szemléletben értelmezhető.

Mindez igazolja azt az előfelvetést és hipotézist, hogy a könyvtárak támogatói szerepet töltenek be, miközben a felelősség elsődlegesen a családot és az iskolát terheli (E1a., H1a.).

Az olvasóvá nevelő programok és kezdeményezések vizsgálata azt mutatta, hogy az élményalapú, közösségi és digitális elemeket ötvöző könyvtári programok valóban képesek növelni az olvasás iránti érdeklődést, különösen a fiatalabb generációk körében. Ennek ellenére a programok hatékonysága szorosan összefügg azzal is, milyen korosztályt céloznak meg, illetve mennyire illeszkedik a programtípus a megszólított közönség igényeihez. A vizsgálat eredményei szerint a generációs különbségek szerepe kétségtelen, viszont a részvételi aktivitás általános szintje alacsony maradt, hiszen a könyvtárlátogatók döntő többsége még nem kapcsolódott be ezekbe a kezdeményezésekbe. Ez arra utal, hogy a programok ismertsége, láthatósága és kommunikációja kulcskérdés, és bár a generációk megszólításának lehetősége valós, annak gyakorlati megvalósulása további tudatos szervezést igényel (E1b., H1b.).

Az olvasási szokások és a könyvválasztás tekintetében a kutatás egyértelműen kimutatta, hogy a digitális világ és a közösségi média meghatározó szerepet játszik az olvasói magatartás átalakulásában. Az olvasási gyakorlatok többdimenziósak, és a vizsgált csoportokban egyszerre van jelen a nyomtatott, a digitális és a hibrid olvasási forma. Az influenszerek esetében az olvasás változatos, folyamatosan megújuló, közösségi médiához kapcsolódó tevékenységként jelent meg, amelyben a kortárs és népszerű művek kiemelt szerepet kaptak. A fiatalabb korosztályokra az online könyvajánlások és a közösségi médiabéli aktivitás szignifikáns hatást gyakorol, míg az idősebb olvasók inkább a hagyományosabb tájékozódási formákhoz, például a könyvtárosi ajánlásokhoz kötődnek. Az eredmények tehát igazolják, hogy az olvasási szokások generációs különbségeket mutatnak, és az online tér az olvasási döntések egyre fontosabb formálója (E2a., H2a.).

A digitális tér és a közösségi média olvasásnépszerűsítésben betöltött szerepe szintén megerősítést nyert. A vizsgálat alapján a digitális kompetencia és a tudatos, aktív közösségimédia-jelenlét

meghatározó tényező az olvasóvá nevelő tevékenységek eredményességében, különösen a könyvtárigazgatók és a könyves influenszerek esetében. Az eredmények szerint azok a könyvtárosok és könyvtárlátogatók, akik aktívabban jelen vannak a digitális térben, hatékonyabbnak ítélik az online olvasásnépszerűsítő kezdeményezéseket, és nyitottabbak az online könyvajánlások iránt. A közösségi média használata generációfüggő mintázatokat mutat, minden korosztályban eltérő intenzitással és platformpreferenciákkal van jelen. Emellett az olvasási élmények megosztása és a könyvtári oldalak követése között szoros kapcsolat mutatható ki, ami tovább erősíti a közösségi média olvasóvá nevelő potenciálját. Mindezek ellenére a könyvtárak online láthatósága nem automatikus, hanem tudatos digitális stratégiát, célzott platformhasználatot és folyamatos kommunikációt igényel (E2b., H2b.).

A könyves influenszerek szerepének vizsgálata során az eredmények egyöntetűen azt mutatták, hogy ezek a szereplők jelentős, hiteles és inspiráló tényezői az olvasásnépszerűsítésnek. A könyves influenszerek hidat

képeznek az olvasmányok és a közönség között, különösen a fiatalabb korosztályok megszólításában bizonyulnak hatékonyak, és közösségépítő, motiváló funkciót töltenek be. A könyvtárosok és könyvtárlátogatók körében az influenszerek ismertsége és elfogadottsága eltérő mértékű, de összességében pozitív tendenciát mutat, különösen azoknál, akik rendszeresen követik a könyves tartalomgyártókat. Az eredmények igazolták, hogy az influenszerek valóban meghatározó szerepet játszanak az olvasásnépszerűsítés digitális és társadalmi dimenziójában, és hozzájárulnak a könyvtári programok láthatóságának és relevanciájának növeléséhez (E3a., H3a.).

Végül a könyvtárak és a könyves influenszerek együttműködésének vizsgálata azt mutatta, hogy ezek a partnerségek jelentős potenciállal bírnak az olvasóközösségek megszólításában és az innovatív, élményalapú programok létrehozásában, de működésük nem egységes mintázatot követ. Az eredmények alapján több együttműködési forma is kirajzolódott, a rendezvényalapú és közösségépítő kezdeményezésektől kezdve a kampány- és marketingalapú megoldásokig. Az

együttműködések sikerének feltétele a kölcsönös előnyök felismerése, a bizalom, a hitelesség és a világosan meghatározott szerepek megléte. Az intézményvezetői attitűdök különbségeket mutattak: a nyitott, kreatívan együttműködő vezetők esetében az influenszerkapcsolatok új közönségretek elérését tették lehetővé, míg más esetekben ezek kevésbé épültek be a stratégiai gyakorlatba. Bár az együttműködések pozitív hatása kimutatható volt a láthatóság növelésében és a fiatalabb generációk megszólításában, ez nem bizonyult automatikusnak, mértékét befolyásolta az intézményi nyitottság, a digitális kompetencia, s a tudatos stratégiai tervezés, így az utolsó hipotézisünk csak részben nyert megerősítést (E3b., H3b.).

Az eredmények azt mutatják, hogy a kutatás elméleti feltételezései nagyrészt megerősítést nyertek, különösen a könyvtárak támogató szerepe, a digitális közeg jelentősége és az influenszerek növekvő relevanciája tekintetében. Ahol gyengébb az alátámasztás, ott nem az attitűdök hiánya, hanem inkább a gyakorlati részvétel, láthatóság és elérés korlátozottsága okozza a részleges igazolást.

A kutatás újdonságértékéhez hozzájárul, hogy egy eddig kevésbé vizsgált területet tárunk fel: a közkönyvtárak és a könyves influenszerek kapcsolatát. A dolgozatban szisztematikusan és empirikus adatokkal alátámasztva vizsgáljuk az offline és online, személyi és intézményi olvasásnépszerűsítés összefüggéseit, miközben a könyvtárat élményalapú, közösségi és digitális térként értelmezzük. A trianguláción alapuló módszertan – négy szereplő: intézményvezetők, könyves influenszerek, könyvtárosok, könyvtárlátogatók bevonásával – komplex képet ad az olvasóvá nevelés mai ökoszisztémájáról, és rávilágít többek között arra, hogy a könyvtári programok hatását a felhasználók nem mindig tudatosítják. A kutatás feltárja a fiatal generációk olvasási szokásait, a könyvtárvezetői attitűdök típusait, valamint a könyvtárak és influenszerek közötti együttműködés lehetőségeit, amelyek hozzájárulhatnak a könyvtárak társadalmi szerepének erősítéséhez és új olvasói csoportok eléréséhez. Emellett vizsgáltuk a BookTernet ökoszisztémát, a könyves tartalomgyártás működését és hatását, hangsúlyozva, hogy az

influenzerek a könyvtárak potenciális stratégiai partnereiként jelennek meg az olvasásnépszerűsítésben.

Hivatkozások a tézis szövegében

Akagha, N.C. (2021). Use Of Social Media In Delivery Of Reference Services By Librarians in FUTO Library. *Library Philosophy and Practice*. 6611.

Arany-Nagy, Zs. (2021). A köz- és iskolai könyvtárak oktatási és nevelési szerepének erősödése, Szemle a hazai és nemzetközi szervezetek iránymutatásaiból. In P. Kiszl, G. Boda, & N. Köntös (Eds.), *Valóságos Könyvtár – könyvtári valóság: Könyvtár- és információtudományi tanulmányok 2020* (pp.421–427). ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet.

Baym, N.K. (2018). *Playing to the Crowd: Musicians, Audiences, and the Intimate Work of Connection*. New York University Press.

Collins, J. (2021). *Bring on the Books for Everybody*. Duke University Press.

Creswell, J. W. (2012). *Educational research: Planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research*. Pearson.

Dani, E., & Szabó, D. (2024). Online olvasás- és szolgáltatásnépszerűsítés a könyvtárakban: a közösségi

média és a könyves influenszerek. *Könyv és Nevelés*, 25(1), 48-67.

Dudás, A. (2018). *Információs műveltség felsőfokon*. Akadémiai Kiadó.

Fodor, J. (2015). Könyvtári szereplehetőségek a közösségi médiában. *Könyvtári Figyelő*, 25(4), 489-493.

Guld, Á. (2020). „A sztárok mindenhol ott vannak”: A 360 fokos ismertség jellemzői egy kvalitatív közönségkutatás tükrében. *Médiakutató: Médiaelméleti folyóirat*, 21(1), 79-92.

Guthro, C. (2019). The 21st century academic library: Six metaphors for a new age. *Library Leadership & Management*, 33(2), 1-12.

Jawale, J.N. (2020). The role of libraries in promoting reading culture. *Knowledge Librarian*, 7(5), 10-13.

Kiszl, P., & Fodor, J. (2022). Időtálló könyvtár, jövőbiztos könyvtárosság: A digitális tartalomfejlesztés kompetenciatükre. *Tudományos és Műszaki Tájékoztatás*, 69(4), 134–154. <https://doi.org/10.3311/tmt.13159>

Light, B., Burgess, J., & Duguay, S. (2018). The walkthrough method: An approach to the study of apps.

- New Media & Society*, 20(3), 881–900.
<https://doi.org/10.1177/1461444816675438>
- Nagy, B. (2021). Az újmédia szerepe az olvasóvá nevelésben. *Anyanyelv-pedagógia*, 14(4), 77-90. DOI: 10.21030/anyp.2021.4.5
- Radics, K. (2020). Hazai és nemzetközi trendek az olvasásnépszerűsítés terén. In *Networkshop 2020: Országos Online Konferencia* (pp. 106-115). HUNGARNET Egyesület.
<https://doi.org/10.3311/tmt.13204>
- Ranganathan, S.R. (1931). *Five laws of library science*. Madras Library Association.
- Reddan, B., Rutherford, L., Schoonens, A., & Dezuanni, M. (2024). *Social reading cultures on BookTube, Bookstagram, and BookTok*. Routledge.
<https://doi.org/10.4324/9781003458616>
- Sántha, K. (2013). A harmadik paradigma a neveléstudományi vizsgálatokban. *Iskolakultúra*, 3(2), 82-91.
- Sántha, K. (2015): Kvalitatív Komparatív Analízis a pedagógiai térábrázolásban. *Iskolakultúra*, 25(3), 3-14.
<https://doi.org/10.17543/ISKKULT.2015.3.3>

Sántha, K. (2017). A trianguláció-típológiák és a MAXQDA kapcsolata a kvalitatív vizsgálatban. *Vezetéstudomány - Budapest Management Review*, 48(12). pp. 33-40.

<https://doi.org/10.14267/VEZTUD.2017.12.04>

Smith, M. (2019). Top Ten Challenges Facing Public Libraries. *Public Library Quarterly*, 38(3), 241-247. DOI: 10.1080/01616846.2019.1608617.

Szabó, D. (2024). Könyves influenszerek és könyvtárak: Lehet-e együttműködni az olvasóvá nevelésért? In E. Márkus, J. Boros, E. Bucher, & T. Kozma (Eds.), *Innovációk és innovátorok: Tanuljunk együttműködni az innovációkban = Innovations and innovators learning for innovative partnership* (pp. 98–112). Debreceni Egyetemi Kiadó. (Régió és oktatás, 16).

Szabó, D., & Dani, E. (2023). A könyvtárak médiatudatossága és az olvasóvá nevelés stratégiái a közösségi média segítségével. *Közösségi Kapcsolódások - tanulmányok kultúráról és oktatásról*, 3(1), 91–100. <https://doi.org/10.14232/kapocs.2023.1.91-100>

Szinger, V. (2019). Nem lesz annak többet unalmas órája, kit érdekel a könyvtár ezernyi csodája. In P.

- Gombos & R. Péterfi (Eds.), *Együtt az olvasóvá nevelésért!* (pp. 15–23). Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár.
- Teixeira do Souto Pereira, I. (2025). *Bookstagrammers as literary influencers: Their credibility and its impact on consumers' purchase intentions* [Szakdolgozat, IPAM Marketing Business School].
- Tóth, M. (2019). Új típusú együttműködések. In J. Béres (Ed.), *A könyvtárhasználat és az információkeresés fejlesztése* (pp.317–345). Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár.
- Tóth, M. (2020a). Az ALMPUB projekt. *Könyvtári Figyelő*, 66(2), 343-350.
- Tóth, M. (2020b). *Empirikus kutatások a könyvtár hasznosságáról*. OSZK Könyvtári Intézet IFLA 2022

Nyilvántartási szám: DEENK/277/2026.PL
Tárgy: PhD Publikációs Lista

Jelölt: Szabó Dóra
Doktori Iskola: Humán Tudományok Doktori Iskola
MTMT azonosító: 10075577

A PhD értekezés alapjául szolgáló közlemények

Magyar nyelvű könyvrészletek (1)

1. **Szabó, D.**: Könyves influenszerek és könyvtárak: Lehet-e együttműködni az olvasóvá nevelésért?
In: Innovációk és innovátorok : Tanuljunk együttműködni az innovációkban = Innovations and Innovators Learning for Innovative Partnership. Szerk.: Márkus Edina, Boros Julianna, Bucher Eszter, Kozma Tamás, Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 98-112 -(Régió és oktatás, ISSN 2060-2596 ; 16), 2024.

Magyar nyelvű tudományos közlemények hazai folyóiratban (3)

2. **Szabó, D.**: Digitális olvasóközösségek és könyves influenszerek: hagyomány és trend az irodalomfogyasztásban.
Tudásmenedzsment. 26 (2), 86-95, 2025. ISSN: 1586-0698.
DOI: <https://doi.org/10.15170/TM.2025.26.2.6>
3. Bujdosóné Dani, E., **Szabó, D.**: Online olvasás- és szolgáltatásnépszerűsítés a könyvtárakban: a közösségi média és a könyves influenszerek.
Kv. nev. 25 (1), 48-67, 2024. ISSN: 0454-3475.
4. **Szabó, D.**, Bujdosóné Dani, E.: A könyvtárak médiatudatossága és olvasóvá nevelés stratégiai a közösségi média hozzájárulásával.
Közösségi Kapcsolódások. 1, 91-100, 2023. ISSN: 2786-3484.
DOI: <https://doi.org/10.14232/kapocs.2023.1.91-100>

Idegen nyelvű konferencia közlemények (1)

5. **Szabó, D.**, Bujdosóné Dani, E.: Book influencers in the library?
Can. J. Inform. Lib. Sci. 47 (2), 18-29, 2024. ISSN: 1195-096X.
DOI: <http://dx.doi.org/10.5206/cjils-rcsib.v47i2.17685>
IF: 0.7

Magyar nyelvű absztrakt kiadványok (5)

6. Bujdosóné Dani, E., **Szabó, D.**: Az online lét varázsa: könyves influenszerek a könyvtári marketing szolgálatában.
In: Absztraktkötet : Közösségek a tanulás világában : Hungarian Conference on Educational Research HuCER 2025. Szerk.: Márkus Edina, Máté-Szabó Barbara, Debreceni Egyetem, Debrecen, 87-88, 2025. ISBN: 9786155657177
7. **Szabó, D.**: Könyvek, közösségek, közösségi média: Az olvasó közösségek átalakulása a moly.hu és a könyves influenszerek korában.
In: Absztraktkötet : Közösségek a tanulás világában : Hungarian Conference on Educational Research HuCER 2025. Szerk.: Márkus Edina, Máté-Szabó Barbara, Debreceni Egyetem, Debrecen, 365-366, 2025. ISBN: 9786155657177
8. **Szabó, D.**, Bujdosóné Dani, E.: Együttműködés a hagyományos és digitális olvasóvá nevelés dimenziójában: könyvtárak és könyves influenszerek.
In: XXIV. Országos Neveléstudományi Konferencia : Absztraktkötet : Oktatás és nevelés a társadalmi jólétt szolgálatában. A nevelés és az oktatás kihívásai a válságok korában. Szerk.: Bócsi Veronika, Csók Cintia, MTA Pedagógiai Tudományos Bizottság ; Debreceni Egyetem Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar ; Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar Nevelés- és Művelődéstudományok Intézete, Debrecen, 422, 2024. ISBN: 9789634906551
9. **Szabó, D.**, Bujdosóné Dani, E.: Könyves influenszerek a könyvtárakban: Valóban lehetséges az együttműködésük az olvasóvá nevelés érdekében?
In: Az oktatás időszerű narratívumai : absztraktkötet : Hungarian Conference on Educational Research HuCER. Szerk.: Juhász Erika, Gyányi István, Magyar Nevelés- és Oktatókutatók Egyesülete, Eger, 399-400, 2024.
10. Bujdosóné Dani, E., **Szabó, D.**: A könyvtárak médiatudatossága és az olvasóvá nevelés stratégiai a közösségi média hozzájárulásával.
In: Generációk - egymás közt = Generations among generations : Absztraktok. Szerk.: Szirmai Éva, Hevesi Tímea, Urbanik Tímea, Szegedi Tudományegyetem, Szeged, [26-28], 2023. ISBN: 9786155946967

Idegen nyelvű absztrakt kiadványok (1)

11. **Szabó, D.**, Bujdosóné Dani, E.: Libraries' media awareness and reader strategies with social media contributors including influencers.
In: Proceedings of the BOBCATSSS 2023 Conference: A New Era - Exploring the Possibilities and Expanding the Boundaries Oslo Metropolitan University (OsloMet), Oslo, Norway, January 25-27, 2023. Eds.: Henriksen, Dafne ; Khosrowjerdi, Mahmood ; Johnston, Jamie; Liguziński, Maciej; Shuva, Nafiz Zaman ; Skaug, Johanna, [s.l.], [s.l.], 33, 2023.

További közlemények

Magyar nyelvű könyvrészletek (3)

12. **Szabó, D.**: "Trendekből tananyag": TikTok, mint didaktikai eszköz a tanárfluenszerek körében.
In: Alfától az IKT-ig: az információs társadalom és a pedagógia kihívásai. Szerk.: Herczegh Judit, Fintor Gábor, Debreceni Egyetem Felsőoktatási Kutató és Fejlesztő Központ (CHERD), Debrecen, 118-129, 2025, (Oktatóskutatók könyvtára ISSN 2732-1800 ; 27) ISBN: 9789634907398
13. **Szabó, D.**: Influenszerpedagógia, tanárfluenszerek: A tanárok szerepe a közösségi média oktatási terében.
In: Digitális szülőiség. Szerk.: Lendvai Gergely Ferenc, Koltay András, Gondolat Kiadó, Budapest, 96-116, 2025, (Médiatudományi Könyvek, ISSN 3057 8523) ISBN: 9789635566518
14. **Szabó, D.**: Offline és online találkozási pontok: egyetemisták információs és könyvtárlátogatási szokásai.
In: IKT mozaik 2024 : tanulmánykötet. Szerk.: Buda András, HERA IKT Szakosztály : Debreceni Egyetem Nevelés- és Művelődéstudományi Intézet, Debrecen, 107-126, 2024. ISBN: 9789634906834

Idégen nyelvű, hazai könyvrészletek (2)

15. Énekes, A. E., **Szabó, D.**: Grassroots organisation and state dependence in the relationship between amateur folk dance ensembles in the carpathian basin.
In: Civilek és kormányok : Tanuljunk együttműködni az innovációkban = Citizens and Governments Learning for Innovative Partnership : Learning for Innovative Partnership. Szerk.: Márkus Edina, Bucher Eszter, Boros Julianna, Kozma Tamás, Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 108-115, 2023, (Régió és oktatás, ISSN 2064-6046 ; 15.) ISBN: 9789636151584
16. **Szabó, D.**: Bridging the digital divide among teachers.
In: Sustainability of Innovation. Ed.: Márkus, Edina, Boros Julianna, Kozma Tamás, Debreceni Egyetemi Kiadó, CHERD, Debrecen, 178-188, 2022, (Régió és oktatás, ISSN 2060-2596 ; 14.) ISBN: 9789636150679

Magyar nyelvű tudományos közlemények hazai folyóiratban (8)

17. **Szabó, D.**, Bujdosóné Dani, E.: Hálózatban a tudás: a BOBCATSSS konferencia múltja és jelene.
CELISR. 2 (4), 476-480, 2025. ISSN: 3004-1651.

18. **Szabó, D.,** Kocsis, Z., Pusztai, G.: Szülői részvétel: (Együtt)működő online tanár-szülő kommunikáció lehetőségeinek megismerése és fellérképezése pedagógusinterjúk által.
Inform. társad. 25 (1), 42-63, 2023. ISSN: 1587-8694.
DOI: <https://doi.org/10.22503/infars.XXV.2025.1.3>
IF: 0.6 (2024)
19. **Szabó, D.:** Tanárképzés a 21. században - a McKinsey-jelentéstől a kompetenciaalapú tanárképzésig.
Pedagógusképzés. 23 (2), 46-61, 2024. ISSN: 0133-2570.
DOI: <https://doi.org/10.37205/TEL-hun.2024.2.03>
20. **Szabó, D.,** Györi, K., Lajos, P., Pusztai, G.: Szülői bevonódás a digitális nevelésben: szisztematikus szakirodalom-elemzés.
Inform. társad. 23 (3), 98-114, 2023. ISSN: 1587-8694.
DOI: <https://doi.org/10.22503/infars.XXIII.2023.3.6>
IF: 0.7
21. **Szabó, D.:** Tanárok mint influenszerek? A közösségi média oktatási használata.
Filologia.hu. 14 (1-4), 65-83, 2023. ISSN: 2062-7858.
DOI: <http://dx.doi.org/10.59648/filologia.2023.1-4.4>
22. **Szabó, D.:** Digitális írástudás az EU-ban.
Magas-Jes. 2022, 1-7, 2022. ISSN: 2498-5341.
23. Bujdosóné Dani, E., **Szabó, D.:** Könyvtári térátthelyeződés, és ami ebből a pandémia után következik.
Közösségi Kapcsolódások. 2 (1), 41-52, 2022. ISSN: 2786-3484.
DOI: <https://doi.org/10.14232/kapocs.2022.1.41-52>
24. **Szabó, D.:** Infokommunikációs technikák az oktatásban.
Magas-Jes. 2018, 1-7, 2018. ISSN: 2498-5341.

Magyar nyelvű tudományos közlemények külföldi folyóiratban (1)

25. **Szabó, D.:** Digitális szakadék áthidalása pedagógusok között.
PedActa. 12 (2), 35-41, 2022. ISSN: 2248-3527.
DOI: <https://doi.org/10.24193/PedActa.12.2.4>

Időgen nyelvű tudományos közlemények hazai folyóiratban (1)

26. **Szabó, D.:** How Do University Students Get Relevant Information?
Cent. Eur. J. Educat. Res. 4 (2), 67-79, 2022. ISSN: 2677-0326.
DOI: <http://dx.doi.org/10.37441/cejerr/2022/4/2/11561>

Idegen nyelvű tudományos közlemények külföldi folyóiratban (7)

27. Bujdosóné Dani, E., **Szabó, D.**: Report on the BOBCATSSS 2025 Conference: Artificial Intelligence in Library and Information Science.
Fol. Toruniensia. 25, 179-186, 2025. ISSN: 1641-3792.
DOI: <https://doi.org/10.12775/FT.2025.008>
28. **Szabó, D.**, Bujdosóné Dani, E., Nemes, L.: Report on the international library and information scientific conference: the past years of BOBCATSSS.
Fol. Toruniensia. 24, 193-204, 2024. ISSN: 1641-3792.
DOI: <https://doi.org/10.12775/FT.2024.010>
29. **Szabó, D.**, Panna, L., Györi, K., Pusztai, G.: Systematic literature review on parental involvement in digital education.
J. Media Literacy Educ. 16 (2), 98-107, 2024. ISSN: 2167-8715.
DOI: <https://doi.org/10.23860/JMLE-2024-16-2-8>
30. **Szabó, D.**: Máté Tóth, A könyvtárak társadalmi szerepei empirikus kutatási adatok tükrében, Szentendre, Hamvas Béla Pest Megyei Könyvtár 2022, ss. 193 ISBN 978-963-7521-91-1.
Fol. Toruniensia. 23, 139-145, 2023. ISSN: 1641-3792.
DOI: <http://dx.doi.org/10.12775/FT.2023.007>
31. **Szabó, D.**, Bujdosóné Dani, E.: Smartphones and social media as status symbol of Gen Z.
Fol. Toruniensia. 22, 87-111, 2022. ISSN: 1641-3792.
DOI: <http://dx.doi.org/10.12775/FT.2022.005>
32. **Szabó, D.**: Would-be teachers' digital/information literacy competencies in the world of contradictory information.
Fol. Toruniensia. 21, 105-120, 2021. ISSN: 1641-3792.
DOI: <https://doi.org/10.12775/FT.2021.005>
33. **Szabó, D.**, Bujdosóné Dani, E.: The Digital Space Dimension in Education: A Review on a Pilot Research.
Act. Univ. Sapientiae Soc. Anal. 10 (1), 159-174, 2020. ISSN: 2069-7449.
DOI: <http://dx.doi.org/10.2478/ausoc-2020-0008>

Egyéb folyóiratközlemények (1)

34. **Szabó, D.**: Hallgatói haladási utak és rizikófaktorai - helyzetkép a felsőoktatásról.
Iskolakultúra. 31 (9), 113-115, 2021. ISSN: 1215-5233.

Magyar nyelvű konferencia közlemények (2)

35. **Szabó, D.**, Bujdosóné Dani, E.: A digitálístér-dimenzió összelevőinek és szereplőinek felmérése a Debreceni Egyetem és gyakorló iskolái.
In: Válság, Változás, Perspektívák. Szerk.: Ajtony Zsuzsanna, Prohászka-Rád Boróka, Tódor Erika-Mária, Scientia Kiadó, Kolozsvár, 187-207, 2022. ISBN: 9786069750667

36. Juhász, A., **Szabó, D.**: Parazita folyóiratok, a tudományos világ elősköddői.

In: Networkshop 2019. Szerk.: Tick József, Kokas Károly, Holl András, Hungarnet Egyesület,
Budapest, 68-72, 2019. ISBN: 9786150072609

Idegen nyelvű konferencia közlemények (1)

37. **Szabó, D.**: Would-be teachers' digital/information literacy competencies in the world of
contradictory information.

In: BOBCATSS 2020 Paris: Information management, fake news and disinformation :
Proceedings book. Ed.: Joumana, Boustany; Tania, Todorova, Information Literacy
Association (InLiAs), Paris, 263-268, 2020. ISBN: 9782956195221

Magyar nyelvű absztrakt kiadványok (9)

38. **Szabó, D., Láncki, V.**: A szülő/család és pedagógus/iskola kapcsolatartás megjelenése a
tanárképzési kurzusokon: egy empirikus kutatás PILOT eredményei.

In: XXIV. Országos Neveléstudományi Konferencia : Absztraktkötet : Oktatás és nevelés a
társadalmi jólét szolgálatában. A nevelés és az oktatás kihívásai a válságok korában. Szerk.:
Bocsi Veronika, Csók Cintia, MTA Pedagógiai Tudományos Bizottság ; Debreceni Egyetem
Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar ; Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar
Nevelés- és Művelődéstudományok Intézete, Debrecen, 58, 2024. ISBN: 9789634906551

39. **Szabó, D., Kocsis, Z.**: Szülői részvétel: Együttműködő tanár-szülő kommunikáció.

In: Az oktatás időszerű narratívumai : absztraktkötet : Hungarian Conference on Educational
Research HuCER. Szerk.: Juhász Erika, Gyányi István, Magyar Nevelés- és Oktatáskutatók
Egyesülete, Eger, 396-397, 2024. ISBN: 9786155657153

40. Láncki, V., **Szabó, D.**: Tanárképzésben oktatók véleménye a család-iskola együttműködésére
való felkészülésről.

In: XXIV. Országos Neveléstudományi Konferencia : Absztraktkötet : Oktatás és nevelés a
társadalmi jólét szolgálatában. A nevelés és az oktatás kihívásai a válságok korában. Szerk.:
Bocsi Veronika, Csók Cintia, MTA Pedagógiai Tudományos Bizottság ; Debreceni Egyetem
Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar ; Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar
Nevelés- és Művelődéstudományok Intézete, Debrecen, 59, 2024. ISBN: 9789634906551

41. **Szabó, D., Énekes, A. E.**: Alulról szerveződés és állami függés a kárpát-medencei amatőr
néptáncgyűttek viszonyában.

In: Az oktatás határdimenziói : Absztraktfüzet. Szerk.: Juhász Erika, Kattein-Pomó Rita,
ELTE Savaria Egyetemi Központ, Szombathely, 32, 2023.

42. **Szabó, D.**: Oktatási influenszerek tevékenységének vizsgálata.

In: Oktatás - Informatika - Pedagógia Konferencia. Szerk.: Molnár György, Buda András,
Debreceni Egyetem Nevelés- és Művelődéstudományi Intéze, Debrecen, 60, 2022. ISBN:
9789634903864

43. Szabó, D., Győri, K., Lajos, P.: Szisztematikus szakirodalom elemzés a szülői bevonódásról a digitális nevelésben.
In: Oktatás egy változó világban - Kutatás, innováció, fejlesztés : absztraktfűzet, HuCER, Budapest, 1, 2022.
44. Szabó, D., Bujdosóné Dani, E.: A digitálistér-dimenzió összetevőinek és szereplőinek felmérése: a Debreceni Egyetem és gyakorló iskolái.
In: Válság, Változás, Perspektívák = Críze, schimbări și perspective = Crisis, change and perspectives : International online conference, Scientia Kiadó, Kolozsvár, 1, 2021.
45. Szabó, D.: Az online tér, mint iskolai szocializáció színtere a pandémia alatt.
In: Tanuló társadalom : Oktatókutatás járvány idején : HuCER 2021 : absztraktkötet. Szerk.: Juhász Erika, Kaltein-Pornói Rita, Magyar Nevelés-és Oktatókutatók Egyesülete, Budapest, 27, 2021. ISBN: 9786155657092
46. Szabó, D.: Okostelefon és közösségi média, mint a Z és Alfa generáció státuszszimbólumai.
In: XXIV. Tavasz Szél Konferencia 2021 : Absztraktkötet. Szerk.: Molnár Dániel, Molnár Dóra, Doktoranduszok Országos Szövetsége, Budapest, 607, 2021. ISBN: 9786155586996

Idegen nyelvű absztrakt kiadványok (6)

47. Szabó, D.: EduFame: The Power and Practice of Teacher Influencers on Social Media.
In: Collection of abstracts for the 2nd Budapest International Conference on Education (24-25th of November, 2025), Budapest University of Technology and Economics, Budapest, 98-99, 2025.
48. Szabó, D., Kocsis, Z.: Parental involvement: collaborative teacher-parent communication.
In: Book of Abstracts of the 6th International Conference on Future of Education 2023 (Future Edu 2023). Ed.: Brian D. Beitzel, The International Institute of Knowledge Management, Pitakotte, 65, 2023. ISBN: 9786245746378
49. Szabó, D., Bujdosóné Dani, E.: Teachers as influencers? - the education influencer concept in Hungary.
In: Book of Abstracts of the 6th International Conference on Future of Education 2023 (Future Edu 2023). Ed.: Brian D. Beitzel, The International Institute of Knowledge Management, Pitakotte, 81, 2023. ISBN: 9786245746378
50. Szabó, D.: How do university students get relevant information?
In: 30th BOBCATSSS Symposium Data and Information Science: Book of Abstracts. Eds.: Michelle Arnold, Nils Dille, Karin Eichhorn, Leandra Janus, Marie Menzel, Merle Stegemayer, Marna Witten, Debreceni Egyetem, Debrecen, 42, 2022.
51. Szabó, D.: Would-be Teachers' Digital/Information Literacy Competencies in the World of Contradictory Information.
In: Bobcatss 2020 - Information Management Fake News and Sidinformation : Abstract booklet. Ed.: Joumana Boustany, Gabriela Seccardini, [Bobcatss], Párizs, 42, 2020.

**DEBRECENI
EGYETEM**

**DEBRECENI EGYETEM
EGYETEMI ÉS NEMZETI KÖNYVTÁR**

H-4002 Debrecen, Egyetem tér 1, Pf.: 400
Tel.: 52/410-443, e-mail: publikaciok@lib.unideb.hu

52. Szabó, D., Bujdosóné Dani, E.: Digitáliser-dimenzió a tanárképzésben: helyzetkép az osztatlan tanárképzésről.

In: International Conference Köztes terek - Spatii Intermediare - Spaces in Between, Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Csíkszereda, 30, 2019.

A közlő folyóiratok összesített impakt faktora: 2

A közlő folyóiratok összesített impakt faktora (az értekezés alapjául szolgáló közleményekre):

0,7

A DEENK a Jelölt által a Tudóstérbe feltöltött adatok bibliográfiai és tudományometriai ellenőrzését a tudományos adatbázisok és a Journal Citation Reports Impact Factor lista alapján elvégezte.

Debrecen, 2026.05.14.

